

Daces Štauveres *Varoņdarbi* izrādes sarīkošanai Jaunatnes dziesmu svētkos Montreālā. Izrāde notika un no tās sagatavota videolente.

8. \$ 4,776.- piešķirums Ilgai Gravai jaunu skolotāju semināra sarīkošanai Kursā. Seminārs iecerēts kā ilggadīgs pasākums, lai novērstu jaunu skolotāju trūkumu latviešu skolās. Semināru ar nosaukumu *Piebalga* rīkoja vēl divus gadus, saņemot no Latviešu Fonda kopā \$ 14,776.-. (Skat. 1980. gada piešķirumu.)

9. \$ 10,000.- piešķirums Jānim Valdmanim Latviešu videolenšu studijas un bibliotēkas izveidošanai. Tā paredzēta visai trimdas sabiedrībai, dokumentējot svarīgus notikumus mūsu sabiedriskajā un politiskajā dzīvē. Atbalsts domāts galvenokārt iekārtas iegādei.

10. \$ 1,000.- piešķirums Andrejam Oltem (Ceļinieks) bērnu grāmatas *Kā un kāpēc* manuskripta sagatavošanai un izdošanai. Grāmata latviskota no *Grosset & Dunlap* izdotās sērijas un paredzēta ikdienas sarunās retāk dzirdētu vārdu mācīšanai latviešu bērniem. Iecere īstenojās.

11. \$ 3,000.- piešķirums ALA-s Latviešu institūta *Latvu enciklopēdijas 1962-1982* manuskripta sagatavošanai. Prof. Dr. Edgara Andersona vadītais projekts, kam strādāja ap 250 cilvēku, bija nobeigts 1980. gadā un līdz 1990. gadam bija iznākuši pirmie četri sējumi. Iespēšanai ieilgstot, nāca klāt jaunas ziņas un bija nepieciešami arī labojumi.

12. \$ 4,500.- piešķirums Sandrai Lazdiņai latviešu tautas pārdzīvojamu mutvārdu dokumentācijai. Bija paredzēts ieskaņot lentās trimdā esošo latviešu personiskos pārdzīvojumus un dzīves uzskatus. Ieskaņotas 60 intervijas ar vecākās paaudzes latviešiem Amerikā. Intervijās šīs personas stāsta par piedzīvojumiem kara laikā un došanos trimdā. Intervijas atskaņotas vairākās sanāksmēs,ursos un ALA-s kongresā.

13. \$ 2,500.- piešķirums Aina Pūliņai rokas grāmatas *Tautas tērpu brunču paraugi* sagatavošanai. (Skat. 1978. gada piešķirumu.)

1980. gadā piešķirti \$ 43,700.- šādiem projektiem:

1. \$ 600.- sēklas naudas piešķirums Guntaram Gedulim Dienvidamerikas *Trešā Latvija* nometnes sarīkošanai Venecuēlā. Šī 1979. gada nometne darbojās ar 2x2 līdzīgu programmu. Piedalījās 66 jaunieši un atsevišķās lekcijās vēl ap 75-100 vietējās latviešu sabiedrības klausītāju.

2. \$ 800.- sēklas naudas piešķirums kursu *Ievads vadības mākslā* sarīkošanai Beverīnas vasaras vidusskolā. Izlietots, sagatavojot piemērotas lekcijas un tās divus gadus pasniedzot vidusskolas absolventu klasei, piedaloties 30 audzēkņiem un pasniedzējam J. Mateusam.

3. \$ 1,000.- sēklas naudas aizdevums Laimonim Zandbergam žurnāla *Jaunā Gaita* pirmo 100 burtnīcu indeksa sastādīšanai latviski un angļiski. Indekss publicēts 1980. gadā un rāda 3,384 rakstus. Aizdevums atmaksāts.

4. \$ 800.- sēklas naudas piešķirums E. Zeilei-Annusai pirmo Eiropas kokļu dienu sarīkošanai. Kokļu dienas notika Minsterē 1980. gada martā. Notika kokļu izstāde, referāti par kokļu vēsturi un kokļu koncerts, piedaloties Eiropas kokļu ansambļiem. Minsteres vidusskolas aula izrādījās par mazu un koncerts bija jāpārceļ uz kādas vācu vidusskolas zāli.
5. \$ 500.- sēklas naudas piešķirums Andrejam Spārniņam latviešu nodaļas materiālu (publikācijas, manuskripti, u.c.) apstrādāšanai Minesotas universitātē. Ar LF un citu organizāciju atbalstu students Andris Strautmanis sakārtoja materiālus, kas novietoti universitātes Imigrācijas vēstures Pētniecības centrā.
6. \$ 1,000.- sēklas naudas piešķirums J. Melngailim datora atmiņā ierakstīto tautas dziesmu kļūdu labojumiem. (Skat. šī gada 8. piešķirumu.)
7. \$ 400.- sēklas naudas piešķirums Zuzei Krēsliņai-Silai latviešu bērnu dārza iekārtošanai Minsterē. Līdzekļi izlietoti, lai vācu bērnu dārza telpās iekārtotu bērnu dārzu *Kas dārzā*. Tas darbojās katru sestdienu trīs stundas. Sākotnēji tajā nāca 14 bērni.
8. \$ 4,000.- piešķirums Valdim Bērziņam datorā ierakstīto tautas dziesmu kļūdu labojumiem. Piešķirtie līdzekļi izlietoti divas reizes labojot kļūdas datorā ierakstītajām 55,000 tautas dziesmām. (Skat. piešķirumus arī 1978. un 1979. gadā.)
9. \$ 9,000.- piešķirums ALA-s Izglītības birojam vasaras vidusskolu Kurša un Beverīna atbalstam. Kopā piešķirti \$ 27,000.-, kas izmaksājami trīs gadu laikā, lai atbalstītu skolas, kurās tajā laikā mācījās 100-120 skolnieku.
10. \$ 10,000.- piešķirums jaunatnes apgādam Ceļinieks latviešu tekstu saliekamās mašīnas iegādei. Moderno mašīnu izmantoja *Mazputniņa* un *Jaunās Gaitas* tekstu, tāpat bērnu grāmatu salikšanai.
11. \$ 1,500.- piešķirums Annai Ziedarei skolotāju kursu sarīkošanai Austrālijā. Kursus sarīkoja 1981. gadā, piedaloties 18 kursantiem. Tie strādāja prakses stundās rītos, bet mācījās metodiskās zināšanas pēcpusdienās.
12. \$ 6,000.- piešķirums Vitautam Sīmanim grāmatas *Latvia* izdošanai. Grāmata iznāca 1984. gada decembrī 7,500 eksemplāros un to ātri izpārdeva. Latviešu Fonds grāmatai piešķīra otru \$ 6,000.- 1982. gadā, bet izdevēji 1985. gadā Latviešu Fondam atmaksāja \$ 6,000.-.
13. \$ 5,000.- piešķirums Ilgai Gravai skolotāju semināra *Piebalga* sarīkošanai. (Skat. 1979. gadu.) Piešķirumā bija paredzēts izmaksāt \$ 5,000.- gadā trim gadiem, bet rīkotāji pēdējā gada piešķirumu atsauc.
14. \$ 1,100.- piešķirums bērnu grāmatu apgādam Atvase, lai rakstāmmašīnu pieļāgotu latviskajai rakstībai. Iecere īstenota.
15. \$ 2,000.- piešķirums Aina Pūliņai rokas grāmatas *Tautas tērpu brunču paraugi* sagatavošanai. (Skat. 1978. gada piešķirumu.)

1981. gadā piešķirti \$ 40,150.- šādiem projektiem:

- 1. \$ 1,000.- sēklas naudas piešķirums Jānim Trapānam Latvijas vēstures mācības vielas (1850-1940) dokumentācijas sagatavošanai.**
- 2. \$ 1,000.- sēklas naudas piešķirums prof. Dr. Jānim Siliņam grāmatas *Latvijas māksla 1800-1914* otrā sējuma krāsu uzņēmumu uzlabošanai. Sējumu sagatavoja Daugavas apgāds.**
- 3. \$ 1,000.- sēklas naudas piešķirums Lidijai Vītolīnai Helsinku universitātes bibliotēkas latviešu materiālu katalogizēšanas izdevumiem. Šo darbu, netaupot savus personiskos līdzekļus un lielas pūles, Vītolīna bija veikusi jau ilgu gadu. Ar šo summu sedza visminimālākos izdevumus darba turpināšanai. Vēlāk pie LF izveidojās īpašs projekts. (Skat. 1983. gada \$ 15,000.- piešķirumu.)**
- 4. \$ 600.- sēklas naudas piešķirums Eduardam Avotam jaunatnes žurnāla *Jaunie zvani* izdošanai un atzinības balvām jauniem autoriem. *Jaunie zvani* iznāca 6 reizes gadā ap 1500 eks. kā pielikums žurnālam *Treji vārti* un ALJA-s izdevumam *Vēja zvani*. Atzinības balvas par rakstiem piešķirtas Ingridai Cāzerei, Ingridai Zirnei un Guntim Šmidchenam.**
- 5. \$ 500.- sēklas naudas aizdevums Staņislavam Duļevskim *Žurnāla* pirmā numura izdošanai. 1983. gadā aizdevums pārvērsts pabalstā.**
- 6. \$ 1,000.- sēklas naudas piešķirums Amerikas Latviešu teātrim mākslinieka Ēvalda Dajevska izstādes sarīkošanai. Izstādi iekārtoja ar 87 Dajevska skatuves dekoratīvo metu un aktieņu tērpu gleznojumiem. Izdota arī publikācija *Ēvalds Dajevskis* ar viņa darbu reprodukcijām. Izstāde bija skatāma vairākās ASV pilsētās un to apmeklēja vairāk nekā 3000 skatītāju.**
- 7. \$ 350.- sēklas naudas piešķirums Ivaram Švānfeldam ASV vidienes sabiedriskā darba semināra sarīkošanai. Seminārs norisinājās 1981. gada rudenī vairākos posmos nedēļu nogalēs. Lekcijās iztīrāja jautājumus, kas saistās ar trimdas sabiedriski kulturālo un nacionālpolitisko darbu. Seminārus apmeklēja ap 30 dalībnieku.**
- 8. \$ 10,000.- piešķirums Ņujorkas latviešu korim (dir. Andrejs Jansons) Alfrēda Kalniņa operas *Baņuta* koncertuzveduma sagatavošanas izdevumiem. *Baņutas* koncertuzdevumi notika 1982. gadā Ņujorkā ar 2400, bet 1983. gada Milvoku dziesmu svētkos ar 1900 klausītājiem. Ieskaņojums kasetēs. *Baņutu* atskaņoja arī PBLA dziesmu dienās Minsterē 1984. gadā.**
- 9. \$ 5,000.- piešķirums prof. Dr. Jānim Siliņam grāmatas *Latvijas māksla 1800-1914* otra sējuma izdošanai. Šīs grāmatas pirmais un otrs sējums iznāca Daugavas apgādā. (Skat. 1974. un 1981. gada piešķirumus.)**
- 10. \$ 4,200.- piešķirums Saules jostas tautas deju ansamblim uzveduma *Upmaļu saimniece* sagatavošanai Skaidrītes Darius un Dr. Jura Ruņģa vadībā. Ar šo uzvedumu ansamblis 1982. gadā viesojās vairākās vietās Austrālijā, Ziemeļamerikā un Eiropā, un**

šo uzvedumu kopā noskatījās 12,000 apmeklētāju. Uzvedums ieskaņots skaņu un video lentēs.

11. \$ 1,500.- piešķirums Ainaī Pūliņai rokas grāmatas *Tautas tērpu brunču paraugi* sagatavošanai. (Skat. 1978. gada piešķirumu.)

12. \$ 9,000.- piešķirums ALA-s Izglītības birojam vasaras vidusskolu Kurša un Beverīna atbalstam. (Skat. 1980. gada piešķirumu.)

13. \$ 5,000.- piešķirums Ilgai Gravai skolotāju semināra *Piebalga* sarīkošanai. (Skat. 1980. gada piešķirumu.) LF atmaksāti \$ 598.-.

1982. gadā piešķirts \$ 45,800.- šādiem projektiem:

1. \$ 1,000.- sēklas naudas piešķirums Līgai Rupertei latviskās identitātes saglabāšanas pētījumiem. Ruperte pētījumu pirmo posmu pabeidza un 1982. gadā nolasīja par to referātu Latviešu Fonda gadskārtējā NNN. Daļa pētījumu izmantoti lekcijām 3x3 nometnēs. Referāta saīsinājums publicēts izdevuma *Pa deju ceļu* 1982. gada decembra nummurā.

2. \$ 1,500.- sēklas naudas aizdevums Valdim Zaļkalnam, lai izdotu skaņu platē Lūcijas Garutas komponēto Andreja Egliša *Dievs, Tava zeme deg*. Skaņu plati izgatavoja no 1944. gada pirmatskaņojumā ierakstītās skaņu lentas. Aizdevums atmaksāts.

3. \$ 600.- sēklas naudas piešķirums Jānim Gaigulim, lai izveidotu pie AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) mūzikoloģijas nozari. 1982. gadā bija paredzēts noorganizēta Baltu mūzikoloģijas nozari pie AABS, regulārai zinātniskai pētniecībai. Iecere netika īstenota.

4. \$ 900.- sēklas naudas piešķirums Dr. Valdim Muižniekam tulkošanas semināra sarīkošanai Jāņa Riekstiņa Latviešu studiju centrā. Seminārs notika laikā no 1982. gada 25. līdz 30. aprīlim.

5. \$ 300.- sēklas naudas piešķirums Ansim Bērziņam Latvijas himnas orķestra partitūras izdošanai, ko varētu lietot arī cittautu orķestri. Iecere īstenota.

6. \$ 10,000.- piešķirums ALA-s Jāņa Riekstiņa Latviešu studiju centra mācības līdzekļu iegādei. Studiju centrā izveidota mācības līdzekļu krātuve, kuŗu var izlietot arī latviešu skolas. Iegādāti skaņu un video aparāti un citi mācības līdzekļi.

7. \$ 2,000.- piešķirums *Mazputniņa* redakcijai (Līga Streipa) pasūtīnātāju skaita pacelšanai (kopā piešķirti \$ 6000.-, kas izmaksāti trīs gadu laikā). Bija paredzēti sludinājumi visās latviešu publikācijās, plakāti izlikšanai latviešu sabiedriskajās telpās, u.t.t. Reklāmas akcijai bija panākumi, jo abonentu skaits palielinājās.

8. \$ 7,500.- piešķirums ansamblim Kolibri koncerta sarīkošanai Austrālijas Kultūras dienās 1983. gadā. Pēc Kultūras dienām ansamblis koncertēja arī citās Austrālijas pilsētās, referēja jaunatnes sarīkojumos, vasaras vidusskolā, jaunatnes

kursos un 3x3 nometnē. Sniedza arī priekšlasījumus par seno latviešu mūziku un mūzikas instrumentiem.

9. \$ 6,000.- **piešķirums Arnim Teivenam grāmatas *Dzirnavas Latvijā* izdošanai.** Arhitekta Teivena pētniecības darbs pagaidām ir vienīgais datu un attēlu kopojums par šo tēmatu. Tam ir liela kultūrvēsturiska nozīme. Grāmatas beigās ievietots satura kopsavilkums svešvalodās. Grāmatu izdeva apgāds Daugava 1985. gadā.

10. \$ 1,000.- **piešķirums Ainaī Pūlipai rokas grāmatas *Tautas tērpju brunču paraugi* sagatavošanai.** (Skat. 1978. gada piešķirumu.)

11. \$ 9,000.- **piešķirums ALA-s Izglītības birojam vasaras vidusskolu Kurša un Beverīna atbalstam.** (Skat. 1980. gada piešķirumu.)

12. \$ 6,000.- **piešķirums Vitautam Šīmanim grāmatas *Latvia* izdošanai.** (Skat. 1980. gada piešķirumu.)

1983. gadā piešķirti \$ 37,000.- šādiem projektiem:

1. \$ 2,000.- **sēklas naudas piešķirums Helsinku universitātes bibliotēkai latviešu publikāciju restaurācijas un mikrofilmēšanas vajadzībām.** (Skat. 5. piešķirumu ar nobalsojumu.)

2. \$ 1,000.- **sēklas naudas piešķirums Helsinku universitātes bibliotēkas projekta priekšdarbiem.** (Skat. 5. piešķirumu ar nobalsojumu.)

3. \$ 1,000.- **sēklas naudas piešķirums Somijas nacionālajam muzejam latviešu tautas tērpju un citu materiālu fotografēšanai.**

4. \$ 1,000.- **sēklas naudas aizdevums Mārai Trapānei latviešu valodas pamat- un paplašinātā vārdu krājuma projekta izstrādāšanai.** Darbs pabeigts un aizdevums atmaksāts.

5. \$ 15,000.- **piešķirums Latviešu Fonda sagatavotajam projektam – sakārtot, restaurēt un mikrofilmēt Helsinku bibliotēkas plašo latviešu periodikas krājumu.** Helsinku bibliotēkā – kāda cara valdības dekrēta dēļ – ir lielākais un vērtīgākais latviešu grāmatu, brošūru, žurnālu un laikrakstu krājums par laiku no 1820.-1917. gadam. Krājums apzīmēts ar vārdu Letonika un daļa materiālu, īpaši laikraksti, bija ļoti sliktā stāvoklī. Tā kā Helsinku bibliotēkai nebija līdzekļu restaurēšanas darba veikšanai, Latviešu Fonda padome izstrādāja projektu. Bija paredzams, ka sagatavotās mikrofilmas varēs iegādāties arī citu valstu bibliotēkas.

6. \$ 10,000.- **piešķirums Saules jostas tautas deju ansamblim uzveduma *Mārpukšte* sagatavošanai,** lai to uzvestu PBLA dziesmu dienās Minsterē 1984. gadā. Ansambļa uzvedumi ir ieguvuši trimdas sabiedrības piekrišanu un ansambļa darbā ar prieku iesaistās jaunie latvieši. Ansamblis uzvedumu pirms dziesmu dienām rādīja arī Austrālijā, ASV un Toronto. Minsteres dziesmu dienu laikā Saules josta arī piedalījās kā atsevišķa grupa tautas deju lieluzvedumā un ieguva lielu skatītāju atsaucību.

7. \$ 5,000.- piešķirums Mārai Murphy vienas stundas televīzijas filmas *In Search of Freedom – Nebraskans from Latvia* izgatavošanas izdevumiem. Filma dokumentē latviešu emigrācijas vēsturi, rādot, kā latvieši ASV saglabā savu nacionālo identitāti, tai pašā laikā sekmīgi iekļaujoties vietējās amerikāņu sabiedrības dzīvē un darbā. Daļa veltīta Latvijas prezidenta Kārļa Ulmaņa gaitām Nebraskā. Filmu uzņēma Nebraska Educational Television Network studija un to trīsreiz izrādīja visas Nebraskas mērogā. Filma lietota skolās un rādīta latviešu sabiedrībā.

8. \$ 2,000.- piešķirums *Mazputniņa* redakcijai (Līga Streipa) pasūtīnātāju skaita pacelšanai. (Skat. 1982. gada piešķirumu.)

1984. gadā piešķirts \$ 33,828.- šādiem projektiem:

1. \$ 1,000.- sēklas naudas piešķirums AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) studentu komisijas darbības attīstīšanai. Komisijas darbības mērķis paredzēja sekmēt Baltijas pētniecības projektu nodrošināšanu nākotnē ar studentu ieinteresēšanu aktīvā zinātniskā darbā šai laukā. Iecere netika īstenota.

2. \$ 1,000.- sēklas naudas aizdevums 2x2 nometnei brošūras sagatavošanai un iespiešanai par tautas atmodas laikmetu Latvijā. 1984. gada 2x2 programmai Rietumvācijā virstemats bija *Tautas atmoda*. Vēsturiskas ziņas par šo laikmetu sakopoja brošūrā, ko par brīvu izdalīja visiem nometnes dalībniekiem. Aizdevums atmaksāts.

3. \$ 3,228.- (Kan. \$ 4,140.-) sēklas naudas piešķirums Andrim Ķesterim dokumentārās filmas *Latvia: a Captive Nation* izgatavošanas darbu sākšanai. (Skat. 4. piešķirumu.)

4. \$ 11,000.- piešķirums Andrim Ķesterim dokumentārās filmas *Latvia: a Captive Nation* izgatavošanai, lai izgatavotu profesionālas kvalitātes 16-mm filmu televīzijas staciju, skolu un valdības iestāžu vajadzībām. Latviešu Fonda padomei nav izdevies noskaidrot, vai šis projekts ir realizēts.

5. \$ 3,000.- piešķirums Jāņa Riekstiņa Latviešu studiju centra bibliotēkas mikrofilmu nodaļas iekārtošanai. (Kopā piešķirts \$ 9000.-, kas izmaksājami trīs gadu laikā.) LSC bibliotēka ir kļuvusi par plašu latviešu publikāciju krātuvi. Izveidojot arī mikrofilmu nodaļu, pieaugs tās nozīmība pētniecības vajadzībām. Iegādātas Helsinku bibliotēkas mikrofilmas, kas filmētas ar Latviešu Fonda atbalstu. (Skat. 1982. un 1983. gada piešķirumu sarakstu.)

6. \$ 4,000.- piešķirums Dr. Benjamiņam Jēgeram *Latviešu trimdas bibliografija 1971-1980* ceturtā sējuma izdevumu segšanai. Dr. Jēgers iepriekšējos trīs sējumos aprakstījis 6,370 publikācijas, kas izdotas no 1940. gada līdz 1970. gada beigām.

7. \$ 5,600.- piešķirums ALA-s Izglītības birojam vasaras vidusskolu vajadzībām. Biroja vadītājas Birutas Zommeres projekts paredzēja Kursas un Beverīnas vasaras vidusskolām \$ 24,500.- lielu Latviešu Fonda pabalstu nākamajiem trim gadiem (1985. gadā \$ 9,500.-, 1986. gadā \$ 10,000.- un 1987. gadā \$ 5,000.-). Nobalsojumā projekts